

Özet: Bu çalışmanın amacı, Türk parti sistemindeki gelişmeleri ve eğilimleri kutuplaşma değişkenini kullanarak açıklamaktır. Kutuplaşma, görüşlerin karşıt cepheler halinde toplanmasını ifade eden bir kavramdır. Dki veya çok partili her parti sisteminde kutuplaşma bulunmakla birlikte, parti sistemindeki kutuplaşmanın artması partilerin, söylem ve politikalarıyla birbirinden derin farklılıklarla ayrılması anlamında kullanılmaktadır. Türkiye’de parti kutuplaşmaları, temel olarak Osmanlı döneminden kalan siyasal yapı üzerine şekillenmiştir. Bu etki, merkez-çevre ve tarihsel blok gibi yaklaşımlarla ele alınmaktadır. Bununla birlikte, özellikle 1950’de tek parti iktidarının sona ermesi, 1960 darbesi sonrasında kurulan yeni anayasal sistem, 1980 sonrasında dünyada ve Türkiye’de meydana gelen dönüşümler, parti sistemi üzerinde de belirleyici rol oynamıştır. 2000’li yıllar Türkiye’de kimlik temelli kutuplaşmaların baskınlık kazandığı dönem olmuştur. Laikler-Dslamcılar, Türkçüler-Kürtçüler ve Aleviler-Sünniler başlıca kutuplaşma eksenleri olarak ön plana çıkmaktadır. Anahtar Sözcükler: Kutuplaşma, Türk parti sistemi, seçimler, temsil, ideolojik eğilimler.

Polarization in Party System and the Case of the Turkish Party System

Abstract: The purpose of this study is to explain the developments in Turkish party system by using the polarization variable. The concept of polarization refers to the grouping of opinions around two extremes. Despite the existence of polarization in each twoor multi-party systems, the increase in polarization in a party system points to deep differences between the political parties in terms of discourses and policies. The polarization of parties in Turkey has been basically formed on the political structure inherited from the Ottoman period. This effect has been discussed by approaches such as center-periphery and historic bloc. Nevertheless, especially the end of single party rule in 1950, a new constitutional system established after the coup in 1960, transformations in the world and Turkey in the post-1980 have also become a decisive influence on the party system. The 2000s have been marked as the period, during which identity-based polarizations prevailed in Turkey. The Secularists-Islamists, Turkish Nationalists- Kurdish Ethnic Nationalists and Alevis-Sunnis have come into prominence as the main identity-based polarization.

Key Words: Party polarization, Turkish party system, elections, representation, ideological tendencies